

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA
HRVATSKE AGENCIJE ZA OSIGURANJE DEPOZITA
ZA 2022. GODINU I PROJEKCIJA PLANA ZA 2023. i 2024. GODINU**

UVOD

Sukladno novom zakonodavnom okviru koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021., Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka promijenila je naziv u Hrvatska agencija za osiguranje depozita. Osim naziva promijenile su se i osnovne djelatnosti Agencije, pri čemu je primarna osnovna djelatnost ostala Upravljanje sustavom osiguranja depozita. Do 2021. godine Agencija je, uz osiguranje depozita, bila i sanacijsko tijelo, ali je ta uloga prestala ulaskom RH u blisku suradnju s ECB-om (europskom centralnom bankom) odnosno ulaskom RH u SRM (jedinostveni sanacijski mehanizam), kada je tu ulogu preuzeo SRB (jedinostveni sanacijski odbor).

Hrvatska agencija za osiguranje depozita (dalje: Agencija) je specijalizirana, financijska, neprofitna organizacija (institucija) čije su osnovne djelatnosti:

- osiguranje depozita
- administriranje sanacijskog fonda
- sudjelovanje u postupcima prisilne likvidacije banaka.

U sklopu izvršenja svojih osnovnih djelatnosti, Agencija od kreditnih institucija koje posluju u RH prikuplja premije osiguranja depozita i sanacijske doprinose, koji čine imovinu fondova i to: Fonda za Osiguranje Depozita i Sanacijskog Fonda. Navedena sredstva drže se na posebnim računima kod Hrvatske narodne banke i iz istih se financiraju navedene osnovne djelatnosti Agencije u slučajevima kada kreditne institucije propadnu (isplata osiguranih depozita) ili propadaju (sanacija kreditne institucije).

Uz dvije navedene osnovne djelatnosti Agencija obavlja i mandatne poslove za Ministarstvo financija i za Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, a koji se odnose na administriranje kredita FRZa (Fonda za Razvoj i Zapošljavanje) i administriranje postupaka naplate potraživanja koja su iz Agencije prenesena na Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Od 01. listopada 2020. RH je ušla u blisku suradnju sa Europskom centralnom bankom, odnosno pristupila je jedinstvenom sanacijskom mehanizmu EU, što znači da sredstva prikupljena za sanacijski doprinos više ne drži na nacionalnoj razini (na računu HNB-a) nego na računu Jedinostvenog sanacijskog fonda (u tzv. „hrvatskom pretincu“).

Također, 1. siječnja 2021. stupio je na snagu Zakon o sustavu osiguranja depozita, a koji ima direktan utjecaj na sustav prikupljanja premije za osiguranje depozita u narednom razdoblju.

RAČUN PRIHODA I RASHODA

U kategoriji "Prihoda" Agencija iskazuje:

- Obračunate i prikupljene premije za osiguranje depozita od kreditnih institucija
- Obračunate i prikupljene sanacijske doprinose od kreditnih institucija i investicijskih društava
- Naplaćena potraživanja iz stečajnih postupaka kreditnih institucija
- Naknade za obavljanje mandatnih poslova
- Izvanredne prihode po pravomoćno dosuđenim sudskim sporovima.

Što se tiče "Premija za osiguranje depozita": Temeljem novog Zakona koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021 godine, obzirom da je koncem 2020. godine dostignuta ciljana razina FODa od 2,5 % OD (osiguranih depozita) točnije: Osnovnog fonda u iznosu od 1% i Dodatnog Fonda osiguranja depozita 1,5% OD, Agencija je prestala naplaćivati premiju osiguranja u 2021. godini. Iz navedenog razloga u Financijskom Planu Agencije projekcija navedenih prihoda iznosi 0 kuna. Ponovni obračun i naplata premija osiguranja depozita, sukladno Zakonu, predviđena je tek se kada raspoloživa sredstva u FODu smanje na ispod razine 2,5% OD (što može biti posljedica isplate osiguranih depozita uzrokovane propašću neke kreditne institucije ili posljedica rasta ukupnih osiguranih depozita). U skladu s time su planirani prihodi od premija osiguranja.

Što se tiče sanacijskog doprinosa: sredstva iz nacionalnog sanacijskog fonda za razdoblje od 2016. - 2020.godine prenesena su u SRF (jedinstveni sanacijski fond) 2020.godine, a u skladu s zakonskim izmjenama Agencija nadalje za SRB administrira (obračunava, prikuplja i transferira) sanacijske doprinose. EU regulativom je predviđeno da će SRF dosegnuti svoju ciljanu razinu do 2023. godine. U skladu s time su planirani prihodi za sanacijske doprinose.

Prihode od naplate stečajnih postupaka nije moguće predvidjeti obzirom da unovčenje imovine u stečajnim postupcima, kao i dioba naplaćenih sredstava vjerovnicima, nisu u ovlasti Agencije nego isključivo u ovlasti stečajnih upravitelja i stečajnih sudaca. Za potrebe planiranja prihoda Agencija projekcije povrata iz stečajnih postupaka bazira na odnosu između "prijavljenih nenaplaćenih potraživanja u stečajni postupak" i "preostalom iznosu raspoložive stečajne mase te projekcijama mogućeg unovčenja stečajne mase kroz vrijeme".

Mandatne poslove za Ministarstvo financija Agencija obavlja za naknadu koja je definirana u obliku postotka od iznosa aktivnih FRZ kredita. Obzirom da se navedeni iznosi "aktivnih kredita" smanjuju otplatama kroz vrijeme, tako se i naknada Agencije smanjuje. Mandatne poslove za Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Agencija obavlja bez naknade.

Što se tiče rashodovne strane plana, ključne rashode Agencije čine

- Isplate osiguranih depozita
- Troškovi sanacije
- Redovni operativni troškovi.

Kao što je ranije navedeno, obzirom da je propadanje bilo koje kreditne institucije (bez obzira da li će propadanje prouzročiti stečaj ili sanaciju) nije moguće "planirati", tako u financijskom planu nisu planirani troškovi isplate osiguranih depozita niti potencijalni troškovi sanacije.

Što se tiče redovnih operativnih troškova, Agencija namjerava provesti organizacijsko restrukturiranje u skladu sa promjenama ovlasti i djelatnostima temeljem zakonskih izmjena koje su stupile na snagu. Međutim navedenom reorganizacijom Agencija nema namjeru povećavati organizacijsku strukturu nego realokaciju raspoloživih resursa i promjene organizacijskih jedinica tj. radnih mjesta. Dakle ukida se odjel sanacije (obzirom da je ulaskom u SRM Agencija prestala biti sanacijsko tijelo), a uvodi prisilna likvidacija (u skladu s novim zakonom o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021). Temeljem svega navedenog Agencija redovne operativne troškove planira linearno tj. identično kao i u ranijim planovima za prethodne godine.

Kod operativnih troškova, osim redovnih postoje i izvanredni operativni troškovi, a odnose se na dugogodišnje sudske sporove (pokrenute još iz razdoblja 1995. - 2000. godine). Obzirom na dugotrajnost postupaka (neki traju i preko 20 godina) i veliku neizvjesnost mogućih ishoda, navedeni troškovi planiraju se na temelju procjena uspjeha u sporu od strane vanjskih odvjetnika koji iste vode pred sudovima.

RAČUN FINANCIRANJA

Sukladno EU Direktivi o sustavima osiguranja depozita kao i temeljem Zakona o sustavu osiguranja depozita, sredstva FOD-a (Fonda osiguranja depozita) koriste se isključivo za namjene utvrđene Zakonom o sustavu osiguranja depozita.

Što se tiče raspoloživih sredstava prikupljenih u FOD, ista se temeljem istog zakonskog okvira te investicijske politike Agencije, ulažu isključivo u vrijednosne papire (trezorske zapise) Ministarstva financija i/ili obveznice RH. Razlog tome je što navedena sredstva moraju u gotovo svakom trenutku biti raspoloživa za isplatu osiguranih depozita i zaštićena od bilo kakvih rizika propadanja kreditnih institucija.

Sredstvima prikupljenim na temelju Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava točnije EU Direktive o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava, od prosinca 2020. godine više ne upravlja Agencija (u smislu ulaganja u vrijednosne papire ili druge instrumente) već isključivo SRB. U računu financiranja Agencije iskazan je isključivo prijenos nacionalno prikupljenih sredstava u SRF.